

ALKOHOLI TESTOSTLEMINE IDA-VIRU MAAKONNAS - 2024

EESMÄRK: kontrollida alkoholi kättesaadavust noortele

KOKKU SOORITATI: 100 testostu, sh 72 jaekauplustes, 18 toitlustusasutustes ja 10 tanklates.

OSALEJAD: 18-20 aastased noored, täpselt pooled noormehed ja pooled neiu, kelle elukoht ei ole ostude sooritamise samas maakonnas.

OSTUD: 66% ostudest lahja ja 34% kange alkohol.

OSTUKOHAD: toidukauplused, toidukohad, tanklad. (Ostukohtade nimekiri antud töö tellija poolt).

TÖÖ TEOSTAJA ja RAPORTI KOOSTAJA: Trendline Analytics OÜ.

TÖÖ TELLIJAJA: Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit.

LÄBIVIIMISE PERIOOD: Juuni 2024.

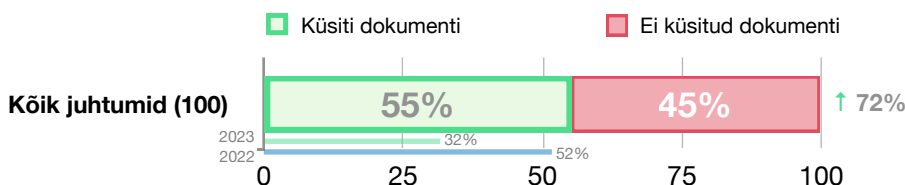
VÕRDLUS EELMISE PERIOODIGA: Tabelite lõpus märgitud vastava veeru muutus võrreldes eelmise perioodi (sügis 2023) tulemusega. Veergude all eelmiste lainete **roheline** ja **sinine võrdlusjoon**.

MÕÕDETUD TEGUR: *Kas klienditeenindaja tegi (dokumendi alusel) kindlaks alkoholi osta sooviva noore vanuse?*

KOONDTULEMUS: Alkoholi ostva noore vanus TEHTI KINDLAKS 55% juhtumitest

Ehk dokumenti küsiti **55%** juhtumitel. Seega **45%** juhtumitest müüdi või oldi valmis müüma alkoholi ilma noore vanuses dokumendi alusel veendumata. Võrreldes eelmise laine tulemusega 32% on see kena paranemine. See on ka parem, kui üle-eelmine (2022) mõõtmise mil oli 52% kui küsiti dokumenti.

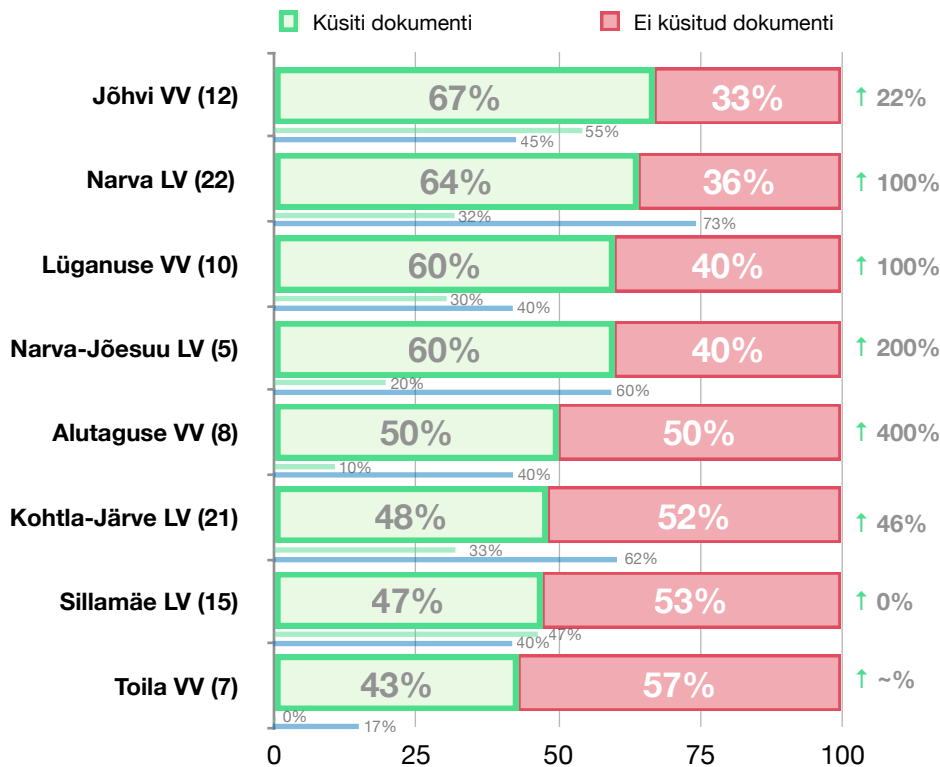
Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv.
Roheline joon sügis 2023. **Sinine** joon sügis 2022.

Tulemuste jaotus OMAVALITSUSTE kaupa

Erinevus erinevate omavalitsuste vahel on selle küsitluse alusel märgatav. Jõhvi VV territooriumil küsiti noorelt ID-d **67%** juhtumitest aga Toila VV territooriumil **43%** juhtumitest. Võrreldes eelmise testilainega (sügis 2023) on olukord paranenud pea kõigis omavalitsuses. Väga tubli edasimineku võrreldes eelmise mõõtmisega.

Võime järeldada, et need tegevused, mis on vahepeal tehtud on kandnud vilja.

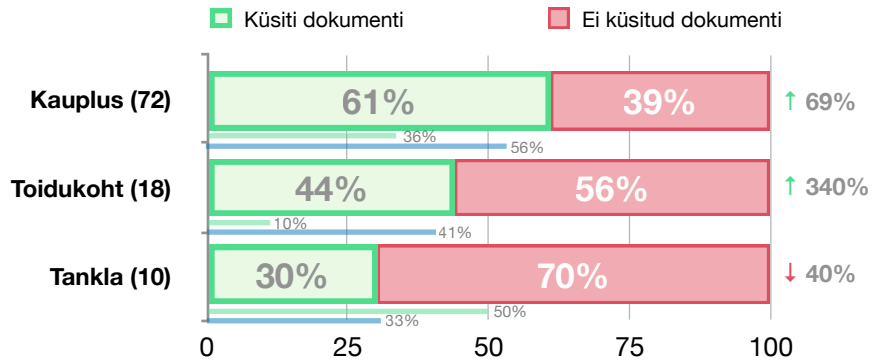

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv.
Roheline joon sügis 2023. **Sinine** joon sügis 2022.

Tulemused OSTUKOHA TÜÜBI järgi

Võrdlevalt parim tulemus oli kauplustes, kus dokumenti küsiti **61%** juhtumitel. Toidukohtade näitaja oli, et **44%** juhtumitest küsiti ID-d. Tanklates seekord kõige nõrgem, ehk **30%**.

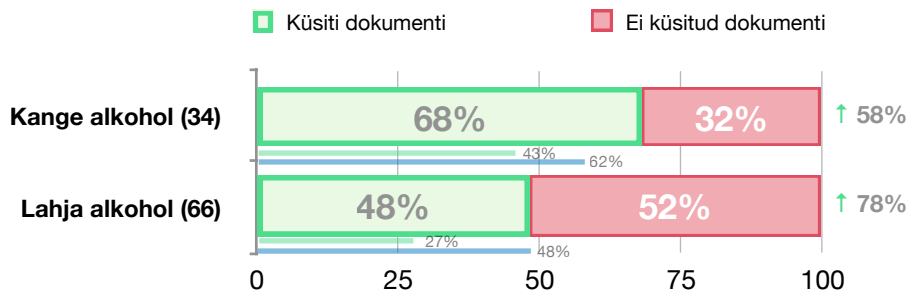

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv.
Roheline joon sügis 2023. Sinine joon sügis 2022.

Tulemused JOOGI TÜÜBI järgi

Rohkem küsiti noorelt ID-d kange alkoholi ostmise puhul. Küsiti **68%** juhtumitel. Seega said noored vabalt osta kange alkoholi ilma nende vanust tuvastamata 32% ehk umbes 1/3 juhtumitel. Lahja alkoholi puhul oli klienditeenindajate valvsus väiksem. Küsiti dokumenti **48%** juhtumitel nagu jooniselt näha.

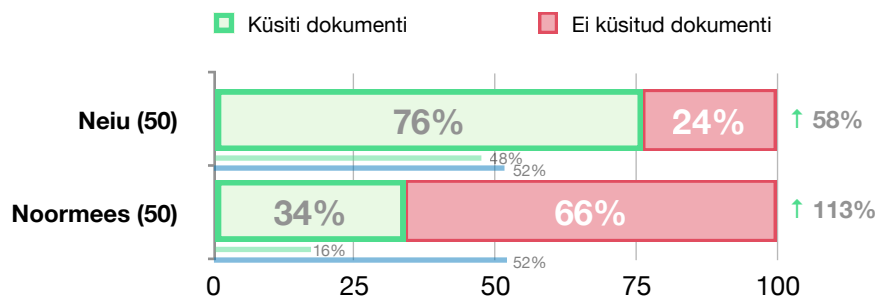

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv.
Roheline joon sügis 2023. Sinine joon sügis 2022.

Tulemused TESTOSTJA SOO alusel

Terviktulemuses on väga suur erinevus noormeeste ja neiude vahel. Kui neiude puhul küsiti ID-d **76%** juhtumitel, siis noormeestelt küsiti dokumenti, ainult **34%** juhtumitel.

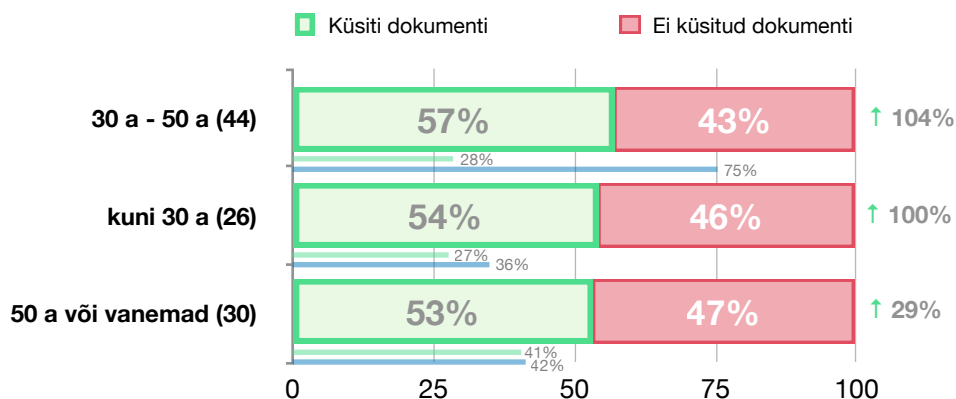
Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv.
Roheline joon sügis 2023. Sinine joon sügis 2022.

Tulemused KLIENDITEENINDAJA (testostja hinnangulise) VANUSE põhjal

Kõige rohkem küsisid dokumenti (testostja hinnangulises*) vanuses 30 - 50 a teenindajad, **57%** juhtumitest. Kuni 30 aastased teenindajad, küsisid **54%** juhtumitest. Kõige vähem küsisid noortelt dokumenti 50 a või vanemad teenindajad, küsisid **53%** juhtumitel.

(*Klienditeenindaja vanused on testostjate poolt antud oletatavad vanused).

Kuvatud % juhtumitest. Sulgudes testostude arv.
Roheline joon sügis 2023. **Sinine** joon sügis 2022.

Tulemuste muutuste veeru arvutamise selgitus:

Tabeli veergude kõrval toodud **muutuse** protsendid (kas tõus või langus) on kalkuleeritud võrreldes eelmise testilaine (sügis 2023) vastava tulemusega.

Ehk, kui näiteks eelmise laine (sügis 2023) üldtulemus oli **32%** ja seekord on üldtulemus **55%**, siis on tulemuse muutus tõus **72%**. Ehk $32 + 72\% = \text{tulemus } 55$.